

Veterinærinstituttet
Norwegian Veterinary Institute

Setter vi oss nok ambisiøse mål for god fiskevelferd

Lansering av Fiskehelse rapporten 2023
Bergen
12. mars 2024

Edgar Brun
Avdelingsdirektør
Avd. Fiskehelse og –velferd

Hvem er «vi»

- Departement
- MT og FDir
- Næringen - enkeltaktører i næringen
- Forskere - forvaltningsstøtte
- Samfunnet

Hva er dyrevelferd?

Har dyra god helse?
Har dyra det de ønsker?

Livskvalitet som oppfattet av dyret selv.

Dawkins, M.S. (2021).

Figur fra Gismervik m.fl. (2020) oversatt til norsk, definisjon justert fra Broom (1986). NFR (2005) fra UMB/NMBU har liknende versjon.

Bracke m. fl. (1999).
FISHWELL: Noble m.fl. (2018).

Fiskehelsesrapporten

Fisk vs Dyr

Dyrevelferdsmeldingen
2024

Foto JW

Foto KBY

NFD; overordnet ansvar for å sikre god velferd i et dyrehold på 7-800 millioner oppdrettsindivider fordelt langs kysten

Mål fram til i dag

- Vekst
 - en viktig og lønnsom distriktsnæring
 - produsent av matressurser til et voksende verdensmarked
- Lede an i utviklingen av verdens mest produktive og miljøvennlige havbruksnæring
- Teknologistyring - stimulere til innovasjon, nye produksjonsformer og bruk av ny teknologi for å sikre økt bærekraft

Framtidens mål ...

- «Utviklingen går i feil retning ... det er dødelighet og fiskevelferd som vi sliter med»
- «Veksten må nås på laksens og naturens betingelser»

Fiskehelse porten 20xx

SalMar og Cargill lanserer satsing på fiskevelferd for 500 millioner kroner: – Utviklingen går i feil retning

Nyheter av **Aslak Berge** - 6 mars 2024

Vil forske på dødelighet og fiskevelferd.

... og en rekke oppfølgende initiativ i uka som var

KS

Det var på forhånd varslet at konsernsjef Frode Arntsen i SalMar skulle slippe en nyhet under NASF-konferansen i Bergen onsdag. SalMar sikter på 362.000 tonn laks «innen noen få år», men veksten må nås på laksens og naturens betingelser, understreker Arntsen.

– I dag lanserer vi et nytt initiativ for bransjen, sier Arntsen, før han gir ordet til SalMar-gründer Gustav Witzøe.

– Vi må erkjenne at vi har større utfordringer nå enn vi har hatt historisk. Utviklingen går i feil retning. Utfordringen i dag er større enn før, og det er dødelighet og en fiskevelferd som vi sliter med, megir Witzøe.

Nye mål - ambisjoner ?

- Helse- og velferdsdrevet vekst
 - I samspill med teknologi
- Fulle på «bærekraftsbegrepet» med god helse og velferd ?

« Videre forskning på dødelighet og velferd »

- Bruke (samle/aktivere) eksisterende kunnskapen
 - Flere ti-år med kunnskapsgenerering
- Identifisere kunnskapshull
- Identifisere viktigste begrensende faktorer

Sette mål; legge korte- og langsiktige planer som kan evalueres

Driver for bedre helse og velferd

- Hvem skal definere mål- /ambisjonsområdene
- Hvem skal sette ambisjonene
- Hvem skal vurdere om målene er ambisiøse nok
 - hva er oppnåelig?

Mål for god fiskevelferd

Økonomi er en metode som verdisetter samfunnets ressurser

- Uttrykke hvordan/hvor effektivt vi bruker ressursene vår

Økt produksjon og intensitet vil prioritere menneskets behov fremfor dyrets interesser.

- Balanse mellom velferd og produktivitet

Økt produktivitet vil gi bedriftsøkonomiske gevinster inntil dyrevelferden blir altfor svekket, dødeligheten for høy, og produsentene begynner å tape penger.

For å unngå at dyrevelferden kommer til dette punktet vil samfunnet typisk sette grenser.

Mulige mål

- Fortsatt laveste ab- forbruk i alle produksjonssystemer for animalsk mat
- Overlevelse/dødelighet
- Tilrettelegge for fleksible produksjonsløsninger/- strukturer
- Grønn kyst - «null lus» strategi

Mulige mål

- Biosikkerhet
 - «Utrydde» enkelte infeksjonssykdommer
 - Sikre at smitteintroduksjoner stoppes raskt og effektivt (lokalitet/region)
 - Sikre gode smittebegrensende strukturer i næringa
 - Redusere den generelle sykdomsrisikoen i næringa
 - ROS -analyse

En endring må til

Meninger

av Sondre Eide, Eide Fjordbruk. Erlend Haugarvoll, Lingalaks. Alf-Gøran Knutsen, Kvarøy Fiskeoppdrett, Eva Kristoffersen, Egil Kristoffersen & Sønner. Roy Alapnes, Br. Karlsen Farming og Jacob Palmer Meland, Lovundlaks -
7 mars 2024

- Løsninger for framtiden vil kreve endringsvilje hos forvaltningen.
- Vi som næring må sette oss tydelige og forpliktende mål. Diffuse mål for dødelighet og fiskevelferd vil føre til mangel på retning og feil fokus.
- Dødeligheten i norsk havbruksnæring må minst halveres og komme under 8% før 2030.

... mål som er «ambisiøst nok»

«Veksten må nås på laksens og naturens betingelser» (Frode Arntzen, Salmar)

Takk for meg